

ด่วนที่สุด
ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๑๕๖๕๖

134
134
18.08.2565
สค. (eMail)
ส่ง : กวค. ✓
รับที่ : 58135/65
9 ส.ค. 2565 เวลา 17.53 น.

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การจัดทำบัญชีบริการดิจิทัลเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการดิจิทัลของประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ที่ สคด. ๐๖๐๑/๐๑๔๒๗ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕
๒. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๓. ผลการประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
๔. ผลการประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓
๕. กรอบแนวคิดและข้อเสนอแนะการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการดิจิทัลของประเทศไทย
๖. ผลการประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔
๗. รายงานการประชุม เรื่อง การขับเคลื่อนบัญชีบริการดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเสนอเรื่องการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการด้านดิจิทัลของประเทศไทย มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะกรรมการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างรายได้และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการเป็น Digital Thailand โดยการส่งเสริมอุตสาหกรรมดิจิทัล และการสร้างผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น (Digital Startup) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีอัตราการเติบโตสูง สร้างการลงทุน และเป็นกลไกหลักในการสนับสนุนทุกภาคเศรษฐกิจ ซึ่งที่ผ่านมากระทรวงฯ โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ได้จัดทำมาตรการส่งเสริมการขยายตลาดให้กับผู้ประกอบการดิจิทัล โดยการจับคู่ทางธุรกิจให้โรงงาน/บริษัทเอกชน ผู้ประกอบการรายย่อย (หาบเร่/แผงลอย) เกษตรกรรายย่อย ชุมชนในภูมิภาค นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาระบบนิเวศด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่องในทุกมิติ พร้อมเชื่อมโยงผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นไทยกับนักลงทุน ให้ได้รับการลงทุนจากเครือข่ายพันธมิตรในลักษณะของการร่วมลงทุน (Matching Fund) และส่งเสริมการเข้าถึง

/เครือข่าย ...

เครือข่ายผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ การเข้าถึงตลาดภาครัฐ มาตรการด้านภาษี รวมถึงการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการดิจิทัล (Digital Provider) ด้วย โดยได้สนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นทุกระยะการเติบโตจำนวน ๑๑๑ ราย ซึ่งมี ๖ รายที่ระดมทุนในระดับ Series A แล้ว

นอกจากนี้ กระทรวงฯ ยังส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นระดับบ่มเพาะ (Incubator) คือ การสร้างระบบบ่มเพาะ การจัดทำระบบ Business Matching นำผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นไปสู่ตลาดทั้งใน และต่างประเทศ รวมทั้งการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นเปิดตลาดในต่างประเทศ และมี Accelerate Program ที่ให้คำปรึกษากับผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นในแต่ละกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มไอเดีย (Idea Stage) กลุ่มเติบโต (Growth Stage) ไปจนถึงกลุ่มเติบโตต่างประเทศ (Expansion Stage) รวมไปถึงการสร้าง Thailand Digital Valley ในพื้นที่เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (EECd) เพื่อเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล เป็นชุมชนของผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น (Digital Startup Community) และพื้นที่ต่อยอดธุรกิจร่วมกับบริษัทเทคโนโลยีทันสมัยจากต่างประเทศ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการประชุมของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (คณะกรรมการฯ) ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ (๓) ที่บัญญัติให้คณะกรรมการฯ เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นสรุปได้ ดังนี้

๑.๒.๑ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒ มีมติรับทราบผลการประชุมของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) โดยมีเรื่องสำคัญที่คณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบให้จัดทำแผนงานการพัฒนาวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น ที่ได้วางโครงการสำคัญในการส่งเสริมการเติบโตของวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นให้สามารถสร้างโอกาสและขยายตลาดให้กับผู้ประกอบการได้ โดยมีรายละเอียดโครงการสำคัญ ดังนี้

(๑) โครงการพัฒนากลไกส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นที่มีการเติบโตสูงและสามารถขยายออกสู่ตลาดต่างประเทศ โดยกำหนดเป้าหมายในการคัดเลือกวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นอย่างน้อย ๑,๐๐๐ ราย เข้าร่วมโครงการ และส่งเสริมให้วิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย สามารถสร้างธุรกิจเข้าสู่ตลาดอาเซียนได้ และสร้างวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นที่มีมูลค่ากิจการไม่ต่ำกว่า ๑ พันล้านบาทหรือสหรัฐ

(๒) โครงการพัฒนาเครือข่ายและสร้างศักยภาพการเติบโตของวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น (From Startup to Scale Up) มุ่งเน้นส่งเสริมให้วิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นไทยที่มีศักยภาพ สามารถพัฒนาขีดความสามารถและเข้าสู่ตลาดต่างประเทศได้

(๓) โครงการพัฒนาระบบนิเวศวิสาหกิจดิจิทัล (Thailand Digital Corporation Program) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศวิสาหกิจดิจิทัล (Digital Business) ในทุกๆ ระดับ เนื่องจากการพัฒนาวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น (Digital Startups) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องปรับตัวและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมการ เพื่อที่สามารถสร้างตลาดและโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการได้

๑.๒.๒ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีมติรับทราบผลการประชุม คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) โดยมีเรื่องสำคัญที่คณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบให้ขับเคลื่อนการพัฒนาและส่งเสริมระบบ นิเวศวิสาหกิจเริ่มต้นด้านดิจิทัลสู่การเป็น ASEAN Digital Startup Hub ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เสนอแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นในประเด็น ข้อเสนอในการพัฒนา ดังนี้

ข้อเสนอที่ ๑ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ข้อเสนอที่ ๒ การสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม

ข้อเสนอที่ ๓ การแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เป็นอุปสรรค

ข้อเสนอที่ ๔ สตาร์ทอัพร่วมเพิ่มรายได้ประชาชน

ข้อเสนอที่ ๕ การปรับตัวและอยู่รอดของผู้ประกอบการค้าปลีก

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบและมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและส่งเสริมระบบนิเวศวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น โดยประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำรายละเอียดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑.๒.๓ ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ในฐานะ ประธานการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ สั่งการให้มีการจัดทำ บัญชีบริการดิจิทัลในการส่งเสริมวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นและผู้ประกอบการดิจิทัลไทยเข้าสู่ตลาดภาค รัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้า/บริการไม่มีคุณภาพจากแพลตฟอร์มต่างประเทศ และสนับสนุนวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นและผู้ประกอบการดิจิทัลขยายตลาดในประเทศ โดยผลักดันบัญชีบริการ ดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลดำเนินการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และเห็นชอบให้ดำเนินการขับเคลื่อน บัญชีบริการดิจิทัลในภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยผลักดันผ่านกลไกนโยบายภาครัฐ เช่น นโยบายภาษี เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้ประโยชน์จากผู้ประกอบการดิจิทัลไทยในวงกว้าง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล และการขับเคลื่อนบัญชีบริการดิจิทัลให้เกิดผลในทางปฏิบัติ กระทรวงฯ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการใช้บริการดิจิทัลของ ผู้ประกอบการดิจิทัลไทย เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สู่การเป็น Digital Thailand และเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันทางเทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศ ด้วยเหตุนี้ ประเด็น ดังกล่าวจึงมีความจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมอบนโยบายในการดำเนินงาน “บัญชีบริการดิจิทัล” พร้อมผลักดันบัญชีบริการดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และขับเคลื่อนกลไกด้านสิทธิประโยชน์ ในการใช้บัญชีบริการดิจิทัลในภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้ประโยชน์บริการดิจิทัล จากผู้ประกอบการดิจิทัลไทยในวงกว้าง

การผลักดันบัญชีบริการดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ จำเป็นต้องมีการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเพิ่มหมวดพัสดุที่รัฐ ต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน พร้อมทั้ง แก้ไขกฎกระทรวงการคลังกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดซื้อจัดจ้างบริการดิจิทัลได้นั้น จำเป็นต้องมีการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล ที่สอดคล้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ทั้งประเด็นการ

ตรวจสอบคุณสมบัติ การกำหนดราคากลาง ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำบัญชีบริการดิจิทัลเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมอบหมายหน่วยงานจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล เพื่อรองรับการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษหรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกันตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติได้ทันที และเตรียมความพร้อมสำหรับกฎกระทรวงฯ ที่จะมีการประกาศและมีผลบังคับใช้ต่อไป

จากการประชุมหารือร่วมกับกรมบัญชีกลาง พบว่า จำเป็นต้องกำหนดหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับรองและออกเครื่องหมายรับรองสินค้าและบริการที่กรมบัญชีกลางส่งเสริม ในกรณีนี้คือ บัญชีบริการดิจิทัล ซึ่งพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการระบุอำนาจหน้าที่ และภารกิจของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลไว้ค่อนข้างกว้าง แต่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน่วยรับรองอย่างชัดเจน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อบอกหมายให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลเป็นหน่วยงานจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล และเป็นหน่วยงานตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบการดิจิทัลและบริการดิจิทัลที่ขอขึ้นทะเบียนบัญชีบริการดิจิทัล ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว โดยเป็นการเสนอเรื่องตามมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘

๓.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ ประเทศไทยเริ่มมีการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ หรือเมื่อประมาณ ๙ ปีที่ผ่านมา และรัฐบาลเริ่มมีการเร่งรัดพัฒนาระบบนิเวศที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาธุรกิจดังกล่าว ใน พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือประมาณ ๕ ปีที่ผ่านมา โดยมีความก้าวหน้าเป็นลำดับ ทำให้เกิดการเติบโตของวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ปัจจุบัน (๑๔ มกราคม ๒๕๖๕) ประเทศไทยมีจำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น จำนวน ๒๘๐ ราย ปริมาณการลงทุนในผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นไทย มีมูลค่า ๑,๑๖๖.๗๗ ล้านบาทหรือ ๓.๗๖ ล้านเหรียญสหรัฐ มียูนิคอร์นจำนวน ๓ บริษัท ได้แก่ บริษัท แฟลช เอ็กซ์เพรส โลจิสติกส์และอีคอมเมิร์ซครบวงจร บริษัท แอสเซนด มั่นนี้ จำกัด ในเครือแอสเซนด ให้บริการกระเป๋าดิจิทัล และบริษัท บิทคับ ออนไลน์ จำกัด ในเครือบิทคับ แคปปิตอล กรุ๊ป เว็บไซต์เหรียญดิจิทัลออนไลน์ ผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการที่รับการสนับสนุนจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดย สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ในระหว่างปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔ เกิดการจับคู่ทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการดิจิทัลกับโรงงาน/บริษัท จำนวน ๒๕๒ ราย ผู้ประกอบการรายย่อย/เกษตรกรรายย่อย จำนวน ๑๐,๓๕๐ ราย ชุมชน จำนวน ๒๓๗ ชุมชน และผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นเข้าสู่ตลาดภาคครัวเรือนอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน จำนวน ๗ ราย สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจมากกว่า ๔๕๐ ล้านบาท

เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ กลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น ได้หยิบยกประเด็น/ข้อเสนอเพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นต่อนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ในโอกาสที่นายกรัฐมนตรี ได้เข้าเยี่ยมชมภารกิจของ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล รวมทั้งได้พบปะหารือ และรับฟังปัญหาจากกลุ่มผู้ประกอบการดังกล่าว อันประกอบด้วย ๕ ข้อเสนอสำคัญ ได้แก่ (๑) การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น (Government Procurement) (๒) การสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม (Level Playing Field) (๓) การแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค (๔) สตาร์ทอัพร่วมเพิ่มรายได้ประชาชน วัดผลได้จริง และ (๕) การปรับตัวและอยู่รอดของผู้ประกอบการค้าปลีก และได้มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละข้อเสนอ

กระทรวงฯ โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ได้ศึกษาประเด็นข้อเรียกร้องของผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ตลาดภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการขยายตลาดของผู้ประกอบการดิจิทัล และเสนอแนวคิด การจัดทำ “บัญชีบริการดิจิทัล” ต่อคณะกรรมการเฉพาะด้าน (คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบ และมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนให้เกิด “บัญชีบริการดิจิทัล” โดยประสานงานกับกรมบัญชีกลาง สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลได้หารือกับกรมบัญชีกลาง และสำนักงบประมาณ พร้อมจัดทำกรอบแนวคิดและข้อเสนอแนะการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการดิจิทัลของประเทศไทย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

กระทรวงฯ ในฐานะเลขานุการ ได้นำเสนอแนวทางการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการด้านดิจิทัลของประเทศไทย ต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ให้มีการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล พร้อมผลักดันบัญชีบริการดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และขับเคลื่อนบัญชีบริการดิจิทัลในภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้ประโยชน์จากผู้ประกอบการดิจิทัลไทยในวงกว้าง และมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

โดยคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เห็นชอบกรอบและแนวทางการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล ดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ นิยามบริการดิจิทัล หมายถึง โปรแกรมบริการ (Software as a Service) อันเกิดจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน หรือชุดของคำสั่งที่เขียนขึ้นด้วยภาษาของคอมพิวเตอร์ เพื่อสั่งให้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทำงานตามที่กำหนดไว้ รวมถึงบริการผ่านระบบ ช่องทาง หรือกระบวนการ (แพลตฟอร์ม) ที่ใช้ในการให้บริการดิจิทัลเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล สินค้า หรือบริการ ระหว่างผู้พัฒนาและผู้ให้บริการ โดยให้บริการผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น บริการดิจิทัลดังกล่าวเกิดจากผู้ประกอบการดิจิทัลไทย พัฒนาขึ้นด้วยความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล และความคิดสร้างสรรค์ เกิดเป็นบริการรูปแบบใหม่บนระบบดิจิทัล ซึ่งเป็นบริการดิจิทัลที่อาจมีความคล้ายคลึงกับบริการดิจิทัลของต่างประเทศหรือแพลตฟอร์มบริการของต่างประเทศ โดยผู้ประกอบการบริการดิจิทัลต้องผ่านการรับรองมาตรฐานที่เทียบเท่ามาตรฐานสากลเพื่อประกันความมั่นใจว่าผู้บริโภคจะได้รับบริการที่มีคุณภาพ อนึ่ง บริการดิจิทัลในที่นี้ ต้องพัฒนาโดยวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น (Digital Startup) ที่จดทะเบียนนิติบุคคลกับกระทรวงพาณิชย์

๓.๑.๒ บัญชีบริการดิจิทัล มีแนวทางการดำเนินงานแบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่

(๑) การส่งเสริมและสนับสนุนภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ภาครัฐ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น) เข้าถึงบริการดิจิทัลที่มีคุณภาพ โดยการผลักดันบัญชีบริการดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ด้วยการบรรจุบัญชีบริการดิจิทัล เป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนภายใต้กฎกระทรวงการคลัง กำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) การส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนและประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชนและประชาชนเข้าถึงบริการดิจิทัลที่มีคุณภาพ โดยการพัฒนาแพลตฟอร์มที่รวบรวมบริการดิจิทัลที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ตลอดจนให้ภาคเอกชนและประชาชนเลือกใช้บริการดิจิทัลจากบัญชีบริการดิจิทัล ได้รับสิทธิประโยชน์ผ่านกลไกนโยบายภาครัฐ เช่น นโยบายภาษี เป็นต้น

๓.๑.๓ วัตถุประสงค์การจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมในการนำบริการดิจิทัลจากวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นไทยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ และส่งเสริมการพัฒนาบริการดิจิทัลหรือแพลตฟอร์มของไทย กระตุ้นการบริโภคบริการดิจิทัลภายในประเทศ ทดแทนบริการดิจิทัลจากต่างประเทศให้สามารถใช้ในวงกว้าง และมีมาตรฐานเทียบเคียงที่เชื่อถือได้

๓.๑.๔ ในการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล ให้ผู้ประกอบการดิจิทัลยื่นเสนอผลงานพร้อมเอกสารรับรองนิติบุคคลไทย การรับรองคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบและพิจารณาขึ้นทะเบียนบัญชีบริการดิจิทัล ทั้งนี้ บัญชีบริการดิจิทัล มีใช้ครุภัณฑ์ ในการแบ่งประเภทบริการจึงเทียบเคียงกับการจัดประเภทครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องต่อการจัดสรรงบประมาณประจำปี ประกอบด้วย ๑) บริการดิจิทัลด้านการศึกษา (EdTech) ๒) บริการดิจิทัลด้านการเกษตร (AgTech) ๓) บริการดิจิทัลด้านการท่องเที่ยว (Travel Tech) ๔) บริการดิจิทัลด้านการเงิน (FinTech) ๕) บริการดิจิทัลด้านการบริการภาครัฐ (GovTech) ๖) บริการดิจิทัลด้านสุขภาพ (Health Tech) ๗) บริการดิจิทัลด้านการให้บริการ (Service Tech) ๘) บริการดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) ๙) บริการดิจิทัลด้านการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ๑๐) บริการดิจิทัลด้านการจัดการข้อมูลระบบ (Data Platform) และ ๑๑) อื่นๆ โดยรายละเอียดหลักเกณฑ์ ปรากฏในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๓.๒ กระทรวงฯ โดย สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล จึงได้ร่วมกับ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง จัดประชุมเรื่อง การขับเคลื่อนบัญชีบริการดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ร่วมกัน เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบแนวทาง การดำเนินการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล ซึ่งกรมบัญชีกลางได้เตรียมการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นไว้ระดับหนึ่ง โดยนิยามในหมวดที่ ๒ ของกฎกระทรวงการคลัง กำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดนิยามพัสดุส่งเสริมวิสาหกิจและการประกอบอาชีพไว้แล้ว แต่ผลผลิตภัณฑ์ วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง และการรับรองตัวสินค้าหรือบริการทางด้านดิจิทัลยังไม่ได้กำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องกำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งที่ผ่านมากฎกระทรวงจะกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับรองและออกเครื่องหมายรับรองสินค้าและบริการที่กรมบัญชีกลางส่งเสริม ยกตัวอย่างเช่น กรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยงานออกเครื่องหมายรับรองสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หากมีกฎหมายรองรับชัดเจนที่กำหนดให้ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นหน่วยงานรับรอง จึงจะสามารถนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาตามขั้นตอนของกรมบัญชีกลางได้

๓.๓ พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการระบุอำนาจหน้าที่ และภารกิจของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลไว้ค่อนข้างกว้าง แต่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน่วยรับรองอย่างชัดเจน กรมบัญชีกลางจึงเสนอแนะให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล นำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณามอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ทำหน้าที่เป็นหน่วยรับรอง และขึ้นทะเบียนผู้ให้บริการ (ผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้น) รวมถึงสินค้าและบริการดิจิทัล โดยกรมบัญชีกลางจะเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกาศกฎกระทรวง และประกาศใช้เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบต่อไป

๓.๔ การให้สิทธิพิเศษแก่บริการดิจิทัลที่อยู่ในบัญชีบริการดิจิทัล และการให้สิทธิประโยชน์กับภาคเอกชนและภาคประชาชนในการซื้อหรือใช้บริการรายการบริการดิจิทัลที่อยู่ในบัญชีบริการดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้การจัดซื้อจัดจ้าง และสิทธิประโยชน์ทางภาษีของหน่วยงานภาครัฐเป็นเครื่องมือทางนโยบายในการส่งเสริมในการส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการดิจิทัลของประเทศ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการดิจิทัลหันมาพัฒนาบริการดิจิทัล เพื่อตอบสนองความต้องการของรูปแบบการใช้ชีวิตยุคใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยอีกนัยเป็นการสร้างความเข้มแข็งทางเทคโนโลยีและผู้เชี่ยวชาญดิจิทัลให้กับประเทศ เพื่อดึงดูดนักลงทุนหรือบริษัทเทคโนโลยีชั้นนำจากต่างประเทศมาร่วมลงทุนและเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมให้กับประเทศ ดังนั้น ในการจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล จำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบการดิจิทัลและบริการดิจิทัล ว่าได้รับมาตรฐานตามที่กำหนดหรือไม่ เพื่อให้บริการดิจิทัลมีความน่าเชื่อถือ ผู้ใช้ทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาชน เกิดความมั่นใจในการใช้บริการ เพื่อให้งบประมาณของภาคเอกชน และประชาชนในการใช้บริการ และงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐในการจัดซื้อจัดจ้างเกิดความคุ้มค่า หากผู้บริโภคเกิดความไม่มั่นใจ จะส่งผลให้นโยบายการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจดิจิทัลเริ่มต้นเข้าสู่ตลาดล้มเหลว ไม่ก่อเกิดผลกระทบต่อการพัฒนาเทคโนโลยี และการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจไทย

๔. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนบัญชีบริการดิจิทัล ตลอดจนการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบการดิจิทัลและบริการ จะใช้งบประมาณของหน่วยงานที่จัดทำบัญชีบริการดิจิทัล

๕. ขอบกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

- ๕.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
- ๕.๒ ระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานภาครัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการถือปฏิบัติ
- ๕.๓ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๕.๔ กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน พ.ศ. ๒๕๖๓
- ๕.๕ กฎกระทรวงการคลังกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน พ.ศ. ๒๕๖๓ (ฉบับที่ ๒)
- ๕.๖ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒ เรื่องผลการประชุมของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๑
- ๕.๗ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่องผลการประชุมของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว เพื่อให้การจัดทำบัญชีบริการดิจิทัลเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการดิจิทัลของประเทศไทยเป็นไปด้วยความสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

- ๖.๑ มอบหมายกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นหน่วยงานจัดทำบัญชีบริการดิจิทัล และเป็นหน่วยงานตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบการดิจิทัลและบริการดิจิทัลที่ขอขึ้นทะเบียนบัญชีบริการดิจิทัล

๖.๒ มอบหมายให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง พิจารณาผลักดันบัญชีบริการดิจิทัลเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และเป็นหนึ่งในหมวดพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการดิจิทัลร่วมพัฒนาระบบราชการไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล

โทร ๐๖ ๕๖๑๗ ๔๔๙๕ (เสกสันต์)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ seksan.ph@depa.or.th